

หลักสูตรการเพาะเห็ดฟาง

จำนวน 20 ชั่วโมง กลุ่มวิชา เกษตรกรรม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ความเป็นมา

หลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟาง จำนวน 20 ชั่วโมง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ความเป็นมา ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เป็นอยู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญของโลก ผลิตสินค้าทางการเกษตร สำหรับการบริโภคทั้งภายในประเทศ และส่งเป็นสินค้าออก ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรอาชีพที่เกี่ยวข้องกับ สาขาการเกษตรจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง อาชีพการเพาะเห็ดฟาง นับเป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจ และนำลงทุน เนื่องจากให้ผลผลิตเร็วมีการดูแลรักษาที่ไม่ยาก นอกจากนี้ให้ผลผลิตทางการเกษตรซึ่งมีคุณค่า ทางอาหารสูง สามารถบริโภคได้ทุกเพศทุกวัย ปัจจุบันมีการแปรรูปเป็นอาหารหลากหลายรูปแบบ นิยม บริโภคกันในช่วงเทศกาลกินเจ และ วัฒนธรรมการทางการแพทย์มีการนำเห็ดฟาง มาปรุงเป็น ส่วนประกอบของยาสมุนไพร

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง มีหลักการดังนี้

1. เป็นการ จัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรม ที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการ เรียนรู้ การวัด และประเมินผล เน้นบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ของ ทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ให้บริการ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิ ประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ในเขตพื้นที่
2. การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง มุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้มี อาชีพแล้วและต้องการ พัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง รวมทั้งผู้ประสบภัย โดยจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน และเน้น ความรู้คู่คุณธรรม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มี อาชีพแล้วและ ต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จุดมุ่งหมาย หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง

จุดมุ่งหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และ สิ่งแวดล้อม
2. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการประกอบอาชีพและบริหารจัดการอาชีพเพาะเห็ดฟาง ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. กลุ่มเป้าหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
กลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
 2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้ประกอบการ SME,OTOP และผู้ประกอบอาชีพ ทั่วไป
- ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 20 ชั่วโมง แบ่งเป็น

1. ภาคทฤษฎี จำนวน 5 ชั่วโมง
2. ภาคปฏิบัติ จำนวน 15 ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการเพาะเห็ดฟาง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะ	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลใน ชุมชน ประเทศ และโลก เพื่อนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพการเพาะ เห็ดฟางในชุมชน 1.2วิเคราะห์อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟางที่พบได้ในชุมชน จากข้อมูล ต่างๆ 1.3ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง เพื่อรู้ทิศทางการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง โดยใช้กระบวนการคิดเป็นและความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพ ของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของ ภูมิประเทศของจังหวัด ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของจังหวัด และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในจังหวัด 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ ทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลาง แปรรูปผลิตภัณฑ์ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยง จากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของตลาด	5	

2	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>1. เตรียมการประกอบอาชีพ ได้แก่ - สร้างโรงเรือน - เตรียมวัสดุทำก้อนเห็ด - เตรียมวัสดุเพาะเชื้อเห็ดฟาง เพาะเชื้อเห็ดฟาง</p> <p>2. การเพาะเห็ดฟาง ได้แก่ - แยกเชื้อเห็ดและการเลี้ยง เนื้อเยื่อบนอาหารวัน P.D.A - ทำหัวเชื้อเห็ดฟาง - ทำก้อนเชื้อบรรจุถุงพลาสติก - เพาะเห็ดให้เกิดดอก</p> <p>3. เก็บดอกและดูแลรักษาเห็ดฟาง เพื่อการบริโภคและจำหน่าย</p>	<p>2.1.1 การสร้างโรงเรือน</p> <p>2.1.2 การเตรียมวัสดุทำก้อนเห็ด</p> <p>2.1.3 การเตรียมวัสดุเพาะเชื้อเห็ดฟาง</p> <p>2.1.4 การเพาะเชื้อเห็ด</p> <p>2.2.1 การแยกเชื้อเห็ดและการเลี้ยง</p> <p>2.2.2 การทำหัวเชื้อเห็ดฟาง</p> <p>2.2.3 การทำก้อนเชื้อบรรจุใน ถุงพลาสติก</p> <p>2.2.4 การเพาะเห็ดให้เกิดดอก</p> <p>2.3.1 การเก็บดอกและดูแลรักษาเห็ดฟางเพื่อการบริโภคและจำหน่าย</p>	<p>1. ศึกษาข้อมูล เรียนรู้ข้อบกพร่องของการประกอบ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง จากสื่อต่างๆทั้งเอกสาร สื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ</p> <p>2. ศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกการ เพาะเห็ดนางฟ้า</p> <p>3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ เกี่ยวข้องกับ การเพาะเห็ดฟาง</p> <p>4. ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง</p> <p>5. ซักถาม / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์</p> <p>6. จัดบันทึกผลการเรียนรู้</p>		15
---	---------------------	--	--	--	--	----

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้
2. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น VCD , DVD , อินเทอร์เน็ต
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
 2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และ จบหลักสูตร
- ### การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร วิชาการเพาะเห็ดฟาง จำนวน 20 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาววัชรภรณ์ วุฒิจิริพงศ์)

ครู ศรช.

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายบุญรัตน์ ศรีทาพุดม)

ผู้อำนวยการ สกร.จังหวัดหนองคาย รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเฝ้าไร่

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายชาติรี อุ่นเรือน)

ประธานกรรมการสถานศึกษา